

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی عنصر زمان در رمان های دایی جان ناپلئون و دن کیشوت

محل انتشار:

دوفصلنامه ادبیات تطبیقی، دوره 15، شماره 28 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

آرزو سبزواری قهفرخی - دانش آموخته کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

محمدرضا حاجی آقابابایی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از رویکردهایی که می توان بر اساس آن به مطالعه تطبیقی دو اثر پرداخت، رویکرد روایت شناسانه است. در پژوهش حاضر به مقایسه ی تطبیقی یکی از عناصر روایی (زمان دستوری) در دو رمان دن کیشوت و دایی جان ناپلئون پرداخته شده است. زمان یکی از عناصری است که به روایت و داستان هویت می بخشد و با سه مولفه ی نظم و ترتیب، تداوم و بسامد تعریف می شود. در هر دو رمان، نویسندگان با آوردن توصیف های دقیق و جزئی سعی دارند از سرعت روایت بکاهند تا خواننده بیش تر درگیر رمان شود و همزادپنداری با شخصیت ها و تجسم داستان برایش ممکن گردد. موضوع جنگ و سفر در هر دو داستان، نقش کلیدی داشته و بیشتر جنبه ی خیالی دارند. توصیف رویدادهایی که در خلال این جنگ ها و سفرها اتفاق می افتد، در رمان دن کیشوت موجب پیش برد داستان می شود، ولی در رمان دایی جان ناپلئون به ایجاد فضایی طنزآمیز و گسترش زمانی کمک می کند. رمان دایی جان ناپلئون بیشتر دیالوگ محور است، از این رو روایت عمدتاً دارای شتاب ثابت و همسانی زمانی ست، اما تداوم زمانی در رمان سروانتس به دلیل اطناب فراوان، شتاب منفی دارد. بسامد در دو رمان بسامد مفرد است که با توجه به سبک روایت هر دو اثر و رئالیستی بودن آن ها دور از انتظار نیست. اگرچه از دیگر انواع بسامد نظیر بسامد مکرر در هر دو اثر استفاده شده است؛ ولی بسامد مفرد همچنان بیش ترین کاربرد را داراست. یافتن وجوه مشترک میان دو رمان، این ذهنیت را پدید می آورد که ایرج پزشکزاد، در نوشتن دایی جان ناپلئون، نگاهی به رمان دن کیشوت داشته است.

کلمات کلیدی:

روایت شناسی، زمان، دن کیشوت، دایی جان ناپلئون

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1757772>

